

Enröstat medie-klimat.

Det är läge att sätta in kuren nu, eftersom hela mediasystemet befinner sig i ett kritiskt skede av förändring, om några år kan det vara för sent.

"Om vi inom loppet av en generation inte har en bättre situation när det gäller sociala orättvisor, om de demokratiska institutionerna inte är mer vitala, om vi inte har gjort upp med militarism och chauvinism, om skadorna på miljön inte har blivit märkbart reparerade, då har vi haft en icke genomförd kommunikationsrevolution," skriver McChesney.

MEN HUR SKA alternativa medier egentligen kunna vara något slags motvikt till de stora mediekoncernerna? Nätet, säger säkert många, bloggar. Men McChesney konstaterar att ambitiösa, exklusiva nätsatsningar med journalistiskt innehåll av rapporterande, snarare än kommenterande karaktär är sällsynta – bara fem procent av materialet på alla bloggar är av

OM UTVECKLINGEN SKA vridas åt ett annat håll så krävs det något mer genomgripande, konstaterar McChesney. Reform. Subventioner. En politik som bestämmer sig för att stötta en strömning och motarbeta en annan.

Det är lätt att få för sig att utvecklingen drivs av en kombination av nya tekniska möjligheter och smarta entreprenörsanda. Men, påminner McChesney, allt är beroende av politik. Pulsådrorna i den nya digitala medievärlden – internet, mobiltelesystem, tv- och radiofrekvenser – är följaktligen resultat av politisk vilja.

I ljuset av den självklara insikten är hans bok en stärkande påminnelse om att samhällsutvecklingen inte drivs av opåverkbara naturkrafter utan av demokratiska beslut.

THORD ERIKSSON
litteratur@dn.se

Majgull Axelsson: Det finns fortfarande åtminstone tolv miljoner människor som lever i slaveri i världen i dag.

EN DAG FÖR länge sedan satt jag i väntrummet på ett engelskt kontor och såg mig om.

Det var ett kontor som såg ut som de flesta engelska kontor vid den tiden. Enkla skrivbord i metall. Tämligen vingliga skrivbordstolar. Extremt opraktiska pärmar. Ändå var detta ett mycket annorlunda kontor, det insåg jag när en distingerad gentleman kom fram och kysste på hand. Strax efter kom en lavendeldoftande dam i sextioårsåldern, log och avgav några synpunkter på vädret.

"De såg ut som om de hade en herrgård på landet", sa jag några dagar senare till en forskare som då och då brukade sitta på det där kontoret.

"Det här de", sa hon lugnt. "Varenda en har en herrgård på landet."

Detta var alltså mitt första möte med den välmenande brittiska överklassen. Och det var inget dåligt möte, tvärtom. Jag kände djup respekt för det arbete som utfördes på det där kontoret. Det tillhörde nämligen Anti Slavery Society, en organisation som bildades redan i slutet på 1700-talet och som verkar än i dag, om än under ett nytt namn. Anti Slavery International. Men målsättningen var detsamma: att en gång för alla förjanta slaveriet oavsett om det förekommer som ren slavhandel (som i vissa delar av Afrika), som grov exploatering av arbetande barn (som i stora delar av Asien) eller som trafficking av unga flickor (som i större delen av Europa).

DET FINNS FORTFARANDE åtminstone 12 miljoner människor som lever i slaveri i världen i dag. Några av dem – tyvärr mycket få – börjar dessbättre bli lite uppkäftiga.

Hadijatou Mani i Niger är en av dem. Hon såldes för cirka 3 000 svenska kronor när hon var tolv år gammal och levde i tio år i en familj, där hon fick arbeta hårt och utsattes för grov misshandel

S

20.04.08
SÖNDAGSKRÖNIKAN

Slaveriet existerar fortfarande.

och sexuella övergrepp av sin husbonde. För fem år sedan (!) avskaffades slaveriet i Niger och två år senare frigavs Hadijatou Mani. Men bara på ett villkor: hon skulle gå med på att hon var gift med husbonden (som dessförinnan hade fyra fruar och sju andra kvinnliga slavar). Det innebär naturligtvis fortsatt slaveri.

Följaktligen vägrade Hadijatou Mani. Dessutom har hon – bland annat med hjälp från Anti Slavery International – stämt staten Niger inför de afrikanska staternas motsvarighet till EU-domstolen för att ingenting görs för att skydda kvin-

nor och slavar mot den diskriminering som ligger i de traditionella sociala mönstren, trots den nya lagen mot slaveri.

TROTS DESSA INSATSER för världens slavar tycks ett slags skuld känsla bulta under ytan i Storbritannien numera. På annat sätt kan man knappast tolka den halvhjärtade utställning om slaveriet som visas på British Museum just nu.

Det är ett äventyr att ta sig dit, om än ett ganska lustfyllt äventyr som för besökaren genom den romerska antiken. Man kan inte låta bli att stanna ibland och häpna inför skulpturerna. Tänk att Livia hade så runda kinder! Och att Augustus såg så ung ut! Och att Tiberius, den gamle syndaren, faktiskt såg riktigt trevlig ut. Sedan står man plötsligt i dörröppningen till utställningen om slaveri och häpnar än mer.

Hur stort är rummet? Kanske femton kvadratmeter. I mitten står en skulptur av samma slag som de romerska. Det föreställer en oändligt vacker afrikansk kvinna. En liten dikt ligger bredvid. Den kan sammanfattas i en enda fråga: skulle min farfar ha förstått att hon är vacker? Längs väggarna hänger ett par fotjärn och kedjor plus några planscher som ger en extremt kortfattad version av det moderna slaveriets historia. Vid tre tillfällen på detta korta utrymme påpekar man att det brittiska parlamentet röstade för ett förbud mot slavhandel redan 1807. Det är allt.

Vilken gymnasieklass som helst skulle ha kunnat göra den där utställningen. Om jag vore slavtätling så skulle den ha gjort mig förbannad. Och om jag vore Hadijatou Mani så skulle jag kanske ha blivit så arg att jag slagit sönder den.

MAJGULL AXELSSON
kulturdebatt@dn.se

Övriga veckor: Nina Björk, Camilla Lundberg och Leif Zern.

Paula Guran! Finns det någon koppling mellan fantasy och feminism?

PAULA GURAN är redaktör på Juno Books, ett amerikanskt förlag under Wildside Press som sedan 2006 skapat sig en egen nisch på kiosk- och bokhandeln – fantasy med kvinnliga protagonister. "Dancing with werewolves" av Carole Nelson Douglas har gått bäst hittills och sålt runt 25 000 exemplar. Vad handlar boken om?

– En journalist på en tevestation i Kansas. Hon blir utskickad

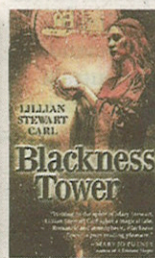
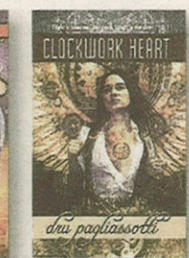

Paula Guran, redaktör på Juno Books. Bokomslag av Timothy Lantz.

till Las Vegas som visar sig vara styrt av varulvar. Boken kombinerar olika genrer med en "kick ass"-hjärtinna som också har sina egna problem att lösa och sin egen identitet.

Varför finns det utrymme för den här förlagsidén just nu?

– Både fantasy och science fic-

tion har traditionellt sett varit manliga bastioner. "Urban fantasy" är en kombination av deckare och fantasy och så som världen ser ut i dag känner många att vi inte längre kan lösa problem på rationella, logiska vägar som Sherlock Holmes. Vi söker något som är mirakulöst och magiskt. Därför är det mer

underhållande med en vampyr-detektiv eller en stark kvinna med paranormala krafter. Sociologiskt tror jag att kvinnor nu för tiden är bättre på att kräva vad de vill ha, både i valet av böcker och med sina röster.

Finns det en feministisk aspekt?

– Ja och nej. Jag är inte säker på om det går att klassificera alla våra böcker som feministiska och jag vet att känsligare personer kan anse oss icke-politiskt korrekta på vissa punkter. En del radikaler har anmärkt på att våra omslag är väldigt feminina. Och visst, kvinnorna är attraktiva, men är det något fel med det?

JOHANNA PAULSSON
kulturdebatt@dn.se

